

2 Ako hospodárim s lesmi 4 Etnograf a rezbár Ján Palovič 7 Olympionik Matej Tóth v našej škole

Vážení a milí občania, občianky

V zhone všedných dní začína v našich príbytkoch rozvonívať škoric, vanilka, deti si uchmatnú z dobrot ktoré pripravujú starostlivé mamičky a babky, začína sa zhon, častejšie navštevujeme obchody. Premýšľame, ako a čím obdarujeme našich najbližších, často nevieme či všetko stihneme – rovnako ako každý rok, keď prichádzajú Vianoce. Zhon bude utíchať a do našich rodín začne prichádzať pokoj a my sa začneme tešiť z tých pravých vianočných zážitkov. Pripomenieme si chvíle, keď spolu s nami ešte sedával niekto blízky a už mu nebolo dopriate sedieť s nami pri štedrovečernom stole. Keď niekto ešte prednedávnom bol pri nás, no teraz už má vlastné hniezdočko a my s ním budeme len v telefonickom spojení, alebo drobné rúčky nového člena rodiny nám zamávajú z monitora počítača. Zaspomíname si na to, že

snehu bolo akosi viac, radosť pod vianočným stromčekom nám urobili aj drobné darčeky, veľké dary sme ani neočakávali.

Aj tieto Vianoce však budú mať svoje čaro. Budeme očakávať hlasy zvonov, ktoré budú zvolávať na pobožnosti do chrámov v našej dedine, necháme sa unášať čarom Vianoc, bohatými tradíciami a vianočnými zvykmi. Spomenieme si na všetko pekné čo sme zažili, vo vianočnej pohode sa stíšime, zamyslíme nad svojim bytím, životom a jeho zmyslom, nad tým čo chceme urobiť po sviatkoch, čo nás čaká, čo by sme privítali, čoho sa chceme vystríhať. Myslíme budeme častejšie ako inokedy s našimi blízkymi, s našimi priateľmi. Pokoj zavládne v našich myšliach a príbytkoch.

O pár dní sa skončí tento rok, vďaka Bohu sme ho mohli prežívať v domovine kde je mier a pokoj. Mohli sme pracovať na zveľadení našej obce, oživovaní tradícií, či rozvíjaní športových a kultúrnych podujatí, tešiť sa z toho, čo je u nás krásne a neopakovateľné. Na hod-

notenie tohto roka však príde čas až v roku budúcom. Chceme vám, všetkým občanom Poníka a ich častí Ponická Huta a Ponická Lehôtka, poďakovať za prácu pri zveľadení vašich príbytkov a ich okolia, veď tým sa stáva krajšou aj naša obec.

Ďakujem za účasť pri organizovaní kultúrnych a športových podujatí, vďaka ktorým sa stáva známymi nielen v našej vlasti, ale aj za jej hranicami, rastie hrdosť na naše rodisko a na to, že sme Poníčanmi. Moje poďakovanie patrí všetkým tým, ktorí prišli s dobrou radou a novými nápadmi čo treba urobiť, ako rozvíjať našu obec, alebo svojou prácou prispeli k tomu, aby Poníky krásneli, aby ich obyvatelia a návštevníci boli spokojní.

Dovoľte mi, vážení a milí občania a občianky, zaželať vám príjemné prežitie vianočných sviatkov, krásne chvíle s vašimi najbližšími a pevné zdravie. Do nového roku 2017 vám želim šťastné vykročenie, veľa radosťných dní, všetko najlepšie, splnenie vašich túžob a želaní.

Ján Beňo

Komu patríme?

Na Facebooku pred časom kolovalo vianočné video o staršom pánovi, na ktorého rodina zabúdala a tak mu zostávalo prežiť aj Vianoce osamote. Rozhodol sa preto rozposlať príbuzným smútočné oznámenie o vlastnej smrti. Snímka ďalej zobrazuje scénu, keď sa jeho deti s vnúčatami stretávajú kvôli pomyšelnému pohrebu pred domom svojho otca/dedka a s ubolenými a uplakanými tvármi si vymieňajú objatia. Ako vojdú do domu, vidia vianočný stôl rozprestretý a pripravený pre spoločenstvo najbližších.

Pokračovanie na str. 2 ►

Darujme si čas

Spisovateľ Carl Honoré, ktorý je zástancom pomalšieho životného štýlu, raz na letisku Fiumicino v Ríme čakal na let do Londýna. V dlhom rade nevedel nečinne postávať, a tak si začal prezeráť noviny, ktoré si zobral z pultu. Zaujímalo ho článok s názvom Minútová rozprávka na dobrú noc. Rôzni autori pomohli zaneprázdneným rodičom tým, že zhustili klasické rozprávky tak, aby sa dali prečítať za šesťdesiat sekúnd. Najprv sa veľmi potešil, lebo si spomenul na svojho malého syna, ktorému každý večer musel čítať rozprávku na dobrú noc a stále mu vyberie najkratšiu, ktorú aj tak ešte skráti, aby potom mohol ešte pracovať.

Vždy ho v takej chvíli nahnevalo, keď sa chlapec dožadoval pokračovania, keď sa dožadoval toho, aby mu otec venoval viac času. Najprv ho nápad s minútovými rozprávkami nadchol, ale vzápätí sa zahľabol, či sa patrí vlastného syna okrádať o čas na úkor polhodiny pri počítači.

Nespoznali sme sa aj my v tom-

to otcovi? Kol'kokrát venujeme všetok svoj čas, námahu a energiu práci, sme príliš zaneprázdnení naháňaním sa za vecami, ktoré sú v konečnom dôsledku menej dôležité, zanedbateľné, či priamo nepodstatné, a to všetko na úkor tých, ktorí by pre nás mali byť najdôležitejší, na úkor našich najbližších. Naháňame sa, lebo chceme

svojim deťom dať značkové oblečenie, pekné bývanie, vozit' ich na novom aute, aby sa nehanbili, dať im vzdelanie, kariéru, chceme si cez ne splniť svoje nesplnené sny, ale zabúdame im dať seba. Deti vychováva televízia, počítač, internet, či ulica a rodič nie je rodičom, len platiteľom účtov. Nemáme čas na svojich blízkych, veď to je v dnešnom svete samozrejme, ale keď my budeme neskôr potrebovať lásku a čas našich detí, budeme sa čudovať, keď k nám nebudú mať žiadny vzťah.

Opäť k nám prichádzajú Vianoce, čas lásky, radosti, pokoja, čas, ktorý venujeme najbližším. Skúsme sa zastaviť v tomto upoňahanom svete, neprežime len nejaké „minútové Vianoce“, lebo hneď, keď sa na Štedrý večer najeme, tak sadneme k počítaču a začneme vybavovať pracovné e-maily, pretože toho máme veľa.

Pokračovanie na str. 3 ►

Komu patríme...

► Pokračovanie zo str. 1

A tu zrazu otec/dedko vyjde spoza kuchynských dverí, živý... Po počiatočnom šoku je všetkým hneď jasné o čo tu ide a slzy na tvárach dostávajú iný obsah. Video sa končí scénou šťastného spoločného stolovania...

Vianoce sú sviatkami „počiatkov“ alebo „pôvodu“ ľudského života. A tento „pôvod“ má charakter vzájomnej závislosti. Nie je možné, aby bol ľudský život prežívaný šťastne v izolácii. Aj ten najväčší introvert alebo samotár túži po zdravých vzťahoch a z nich vyplývajúcej vzájomnej závislosti.

Vzájomná závislosť je rozmer ľudského života, ktorý bol tak veľmi vzácny svätému Františkovi z Assisi. Práve preto chcel, aby sa jeho bratia nazývali „menšími“, a teda aby sa podriaďovali sebe navzájom i všetkým ľuďom. Dôvod a zmysel takéhoto života a konania videl František v jednom: „pre lásku Božiu“, ako sám píše. Je to jediný dôvod, ktorý ľudské vzťahy očisťuje a robí ich autentickými. Žiaden človek totiž nie je ochotný a ani sa nedokáže z vlastných síl podriaďovať druhému bez predchádzajúcej hlboko zažitej skúsenosti toho, že i jemu sa niekto podriaďoval, že mu niekto slúžil: v prvom rade rodičia, ktorí celkom žijú (aspoň by mali) pre svoje vyrastajúce dieťa a sú v primeranej pohotovosti pri každej jeho potrebe. Zažitá a ďalej prežívaná vzájomná závislosť umožňuje človeku rásť do zrelej osobnosti, do osobnosti – aj keď to možno vyznie paradoxne, no skúsenosť to potvrdzuje – skutočne slobodnej.

Nikto sa nepodriadil človeku viac ako Ježiš z Nazareta. Píšem „z Nazareta“ zámerne, lebo práve tento prívlastok vypovedá o Kristovi to, ako sa zaradil (a zároveň podriadil) ľudskému prežívaniu a chcel mať účasť na vzájomných závislostiach, ktoré sú vlastné ľuďom na tejto zemi. A urobil to preto, aby nás voviedol a postupne vovádzal do pôvodnej závislosti, z ktorej každý ľudský život vyrastá: do vzájomnej závislosti a vzťahu troch božských osôb, ktorý preteká nadmierou pravej lásky.

Nech v nás pohľad na betlehemské Dieťa, ktoré bezbranne a v úplnej závislosti spočíva v náručí svojej úžasnej Matky, rozozvučí pôvodnú melódiu ľudského života a nech v nás oživí túžbu po Kristovi, ktorý sa stal človekom preto, aby nás voviedol do najľudskostnejšieho spoločenstva Troch Závislých.

brat Pavol (foto int.)

Ako hospodárime s obecnými lesmi

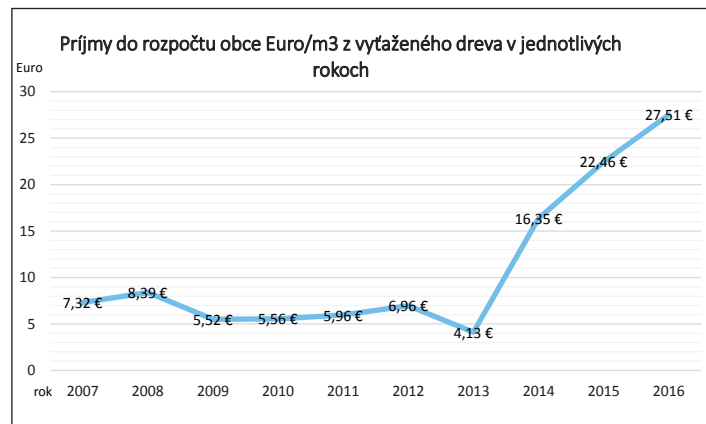
Obecný podnik lesov, ktorého stopercentným vlastníkom je obec Poniky, hospodári na obecných pozemkoch s rozlohou 1904,92 ha a prevádzkuje piliarsku výrobu.

V tomto roku bolo vyťažených 14 356 m³ dreva. Z toho 4 000 m³ (28 %) bola úmyselná ťažba a 10 346 m³ (72%) ťažba náhodná - kalamita. Samovýroba z celkovej ťažby predstavuje 320 m³. Podľa Lesného hospodárskeho plánu na roky 2009-2019 zostáva podniku vyťažiť do roku 2019 ešte 44 553 m³ dreva.

Priemerné speňaženie dreva v OPL Poniky v treťom štvrtroku 2016 bolo 58,31 €, pre porovnanie, za to isté obdobie v štátnych lesoch dosiahli 49,19 € a u iných neštátnych lesov 47,74 € (zdroj SPRAVODAJCA NLC 3/2016).

Podľa plánu bolo vysadených 66 100 ks sadeníc a boli vykonané iné úkony pestovateľskej činnosti, ako sú ochrana lesných kultúr proti burine na 42,4 ha, prerezávky na 6,55 ha a monitoring výskytu hmyzu.

Výrobný program piliarskej prevádzky je v súčasnosti zameraný prevažne na pílenie kvalitatívne nižších tried guľatiny, ako sú výber z vlákničky a guľatina triedy 3D. Rezivo z Poník, po spracovaní

partnermi OPL, sa exportuje ako súčasť drevených podláh do Talianska, USA, Austrálie a v podobe paliet pod výrobkami renomovaného výrobcu elektroniky do celého sveta. Výroba reziva pre priemysel z menej hodnotného dreva je viac rentabilná ako bola výroba stavebného reziva v minulosti.

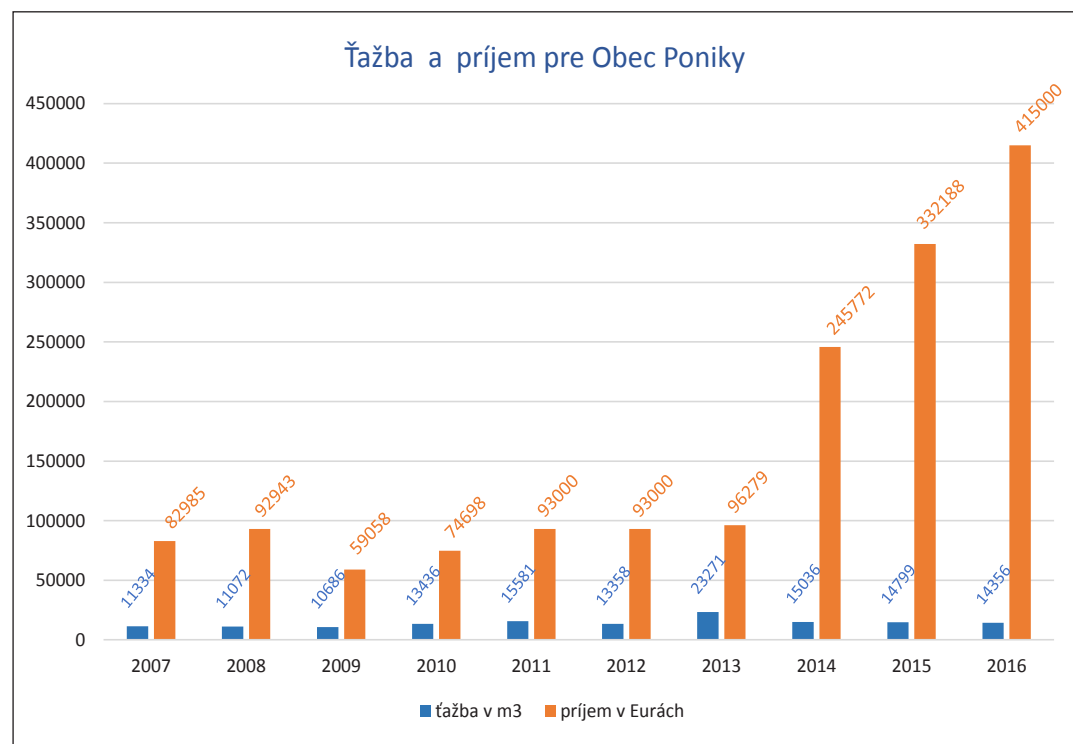
V roku 2016 sme opravili 6,1 km lesných ciest. Rekonštrukcia 4,7 km lesnej cesty vedúcej od hranice Farskej hory smerom na Krížne cesty a ďalej na Povrazník nachádzajúcej sa na pozemku parc. č. 3133, k.ú. Poniky, ktorý je majetkom obce, na protipožiarnu lesnú cestu, bola financovaná z Programu rozvoja vidieka SR 2014-2020. V októbri

2016 prebehla kontrola Pôdohospodárskej platobnej agentúry, ktorá konštatovala, že projekt bol zrealizovaný bez chýb a 29.11.2016 boli na účet OPL, spol. s r.o. pripísané prostriedky v plnej výške 466 000,35 EUR.

Obecný podnik lesov je významným zdrojom príjmu pre obec Poniky. V tabuľke uvádzame príjmy pre z prenájmu lesných pozemkov, budov a dividend za ostatné roky.

V rokoch 2012-2014 boli zakúpené stroje a zariadenia pre OPL, spol. s r.o., ako nákladné vozidlo MAN, teleskopický manipulator MERLO a jednokotúčová rozmetávací pila FLS.

Peter Matula, konateľ

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ťažba [m ³]	11 334	11 072	10 686	13 436	15 581	13 358	23 271	15 036	14 799
Príjem [EUR]	82 985	92 943	59 058	74 698	93 000	93 000	96 279	245 772	332 188
EUR/m ³	7,32	8,39	5,52	5,56	5,96	6,96	4,13	16,35	22,46

Z vinšov našich poslancov

Chcem vám všetkým zaželať veľa, veľa zdravia, lásky, úspechov a nových síl na prekonávanie každodenných prekážok. Prežite Vianoce a Nový rok v kruhu svojich najbližších, priateľov. Ďakujem všetkým za spoluprácu a teším sa na stretnutia aj s ďalšími z vás.

Alena Ježeková

Pred najkrajšími sviatkami roka by som vám chcel popriať veľa pohody, porozumenia a spokojnosti v kruhu rodiny. A do Nového roku hlavne veľa zdravia, súdržnosti a úspechov v práci aj v rodine.

Matuška Marek

Prajem vám krásne, požehnané vianočné sviatky, nech sú plné pohody, čarovnej atmosféry, prijemných prekvapení, nezabudnuteľných stretnutí, pokoja a oddychu v prítomnosti tých najdrahších. V novom roku veľa zdravia, Božieho požehnania, úspechov a nekonečnej lásky.

Michal Šávolt

Prajem vám milí spoluobčania šťastné a požehnané vianočné sviatky. Nech sú dňami plnými lásky, zdravia, a pokoja. Do roku nadchádzajúceho hlavne pevné zdravie, veľa šťastia, lásky, vzájomného porozumenia a mnoho osobných a pracovných úspechov.

Ondrej Bukvaj

S prichádzajúcimi vianočnými sviatkami vám želim veľa radosť, pokoja a vzácných chvíľ v kruhu najbližších. Zároveň mi dovoľte vyjadriť nádej, že Nový rok, ktorý klope na dvere, urobíme spoločnými silami ešte krajším a úspešnejším.

Roman Meško

Na známosť sa všetkým dáva, mimoriadne dobrá správa. Zvedávi sme veru veľmi, Vianoce sú pred dvermi. Keď rok s rokom si ruku dáva, to málo času už ostáva. Chcem vám preto rýchlo želať: zdravie, šťastie, pohodu, stále úsmev na tvári, aby sa nám dobre žilo v tomto našom chotári. Nech vám všetkým len šťastné hviezdy svietia.

Petra Slávnová

Darujme si čas...

► Pokračovanie zo str. 1

Popri všetkých daroch si venujme hlavne čas, veď čo už je dôležitejšie, ako naši najbližší, ktorí potrebujú cítiť našu lásku, to, že ich máme radi a záleží nám na nich. Nech nám je aj v tomto vzorom tá Božia láska. Veď Pán Boh nám opäť posielal svojho Syna, ako to narodené betlehemske dieťa, v ktorom prišla na svet naša spása. V ňom nám dokázal, že nás nielen stvoril, ale že sa o nás aj stará a vždy má na nás čas. Ak na toto zabúdame, okrádame predovšetkým samých seba o to najvzácnejšie, o čas strávený s najbližšími a čas strávený s našim Stvoriteľom. Zastavme sa, spomalme, prehodnotme svoj život a venujme si navzájom viac času nielen počas Vianoc, ale počas celého roku, aby sa Božia láska k nám prejavila v našej láske k blížnym. Prajem Vám všetkým požehnané a menej uponáhľané Vianoce.

Peter Kevický, ev. a. v. farár

Rokovalo obecné zastupiteľstvo

OZ obce Poniky na svojom 15. zasadnutí 10. novembra 2016 a 16. zasadnutí 7. decembra 2016:

ZOBRALO NA VEDOMIE

- uznesením č. 183/2016 informatívnu správu o aktivitách starostu obce
- uznesením č. 187/2016 Konsolidovanú výročnú správu obce Poniky za rok 2015,
- uznesením č. 201/2016 informatívnu správu o Nakladaní a hospodárení s majetkom obce v OPL, spol. s r.o. a základoch a východiskách plánu na rok 2017,
- uznesením č. 203/2016 čerpanie rozpočtu obce Poniky od januára do 29. novembra 2016,
- uznesením č. 204/2016 stanovisko hlavnej kontrolórky obce Poniky k návrhu rozpočtu obce Poniky na roky 2017, 2018, 2019,

SCHVAĽILO

- uznesením č. 185/2016 Všeobecne záväzné nariadenie Obce Poniky (ďalej len „VZN“) o nakladaní s komunálnym odpadom č. 2/2016,
- uznesením č. 186/2016 VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady č. 3/2016,
- uznesením č. 196/2016 VZN č. 4/2016 o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia,

- uznesením č. 197/2016 VZN č. 5/2016 o určení výšky príspevku na činnosť školy a školského zariadenia,
- uznesením č. 198/2016 VZN č. 6/2016 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky,
- uznesením č. 202/2016 Sadzobník nájmov a poplatkov za užívanie majetku obce Poniky,
- uznesením č. 204/2016 Rozpočet obce Poniky na obdobie 2017, 2018, 2019,
- uznesením č. 205/2016 prefinancovanie finančných nákladov pre elokované pracovisko ZUŠ Stožok Poniky vo výške 5057,93 eur,
- uznesením č. 207/2016 dotáciu vo výške 1 167,- eur na zabezpečenie činnosti záujmových krúžkov a voľnočasových aktivít ZŠ s MŠ Štefana Žáryho,
- uznesením č. 208/2016 zvýšenie platu starostu obce Poniky o 10 percent a platu hlavnej kontrolórky obce Poniky o 10 percent.

ŽIADALO

- uznesením č. 185/2016 poslancov Obecného zastupiteľstva obce Poniky, aby vo svojich obvodoch zabezpečili informovanosť a osvetu ohľadne čestných vyhlásení preukazujúcich kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov v domácnostiach do konca januára 2017.

ODVOLALO

- uznesením č. 190/2016 poslanca Dušana Hrčka z rady školy

DELEGOVALO

- uznesením č. 190/2016 za člena rady školy poslanca Romana Meška

MENOVALO

- uznesením č. 191/2016 Pavla Lomena za veliteľa Dobrovoľného hasičského zboru obce Poniky.

Uvedené je len výberom z uznesení. Všetky uznesenia v pôvodnom znení nájdete na www.poniky.sk.

Oznamujeme občanom, že obec už nebude vyberať poplatok za káblovú televíziu. V súčasnosti sa pripravujú náhradné riešenia.

Účast poslancov obecného zastupiteľstva obce Poniky na zasadnutiach obecného zastupiteľstva za obdobie 2014-2016

Poslanec/komisia ObZ ktorú vedie	Poslanecký obvod	VYHODNOTENIE		
		ÚČAST	ABSENCIA	% ÚČAST
Ondrej Bukvaj	poslanecký obvod č. 5 – Poniky: ulica Hriady: súpisné čísla 275 – 280, 282, 284 – 289, 291, 293 – 295, 297 – 301 303 – 311, 313 – 322 ulica Na Hlinku: súpisné čísla 323 – 336, 338 – 341, 520	15	1	93,8
Dušan Hrčka	poslanecký obvod č. 1 – Ponická Huta: Námestia Pod krížom: súpisné čísla 54 – 57, 60 – 72, 80 – 84, 106 – 112, 117 ulica Pod Babou: súpisné čísla 58, 59, 75 – 79, 85 – 105, 119, 120, 144	7	9	43,8
Ing. Alena Ježeková	poslanecký obvod č. 3 – Poniky: časti ulice Malá Stráňa: súpisné čísla 35 – 39, 42, 43, 45, 46, 227, 368 Horná ulica: súpisné čísla 223, 224, 228 – 274, 390	16	0	100,0
Ing. Peter Matuľa	poslanecký obvod č. 1. – Ponická Lehôtka: Námestia Mateja Kosca: súpisné čísla 18 – 34, 36, 37, 107, 108, 120 ulica Na Vládárke: súpisné čísla 38 – 46, 48, 50 – 56, 58 – 67, 69, 72 – 74, 76 – 87, 89, 95, 96, 103, 143	15	1	93,8
Marek Matuška	poslanecký obvod č. 1 – Poniky: Družstevná ulica: súpisné čísla 166 – 195, 196, 200, 201, 204 – 216, 376, 381, 382 Námestia Štefana Žáryho: súpisné čísla 47 – 50, 147, 148, 150 – 165, 217 – 222, 225	15	1	93,8
Ing. Roman Rest	poslanecký obvod č. 4 – Poniky: časti ulice Malá Stráňa: súpisné čísla 23 – 27, 29, ulica Do Hája: súpisné čísla 1 – 3, 5, 7 – 13, 16 – 22 ulica Pod Dielcom: súpisné čísla 342, 343, 345 – 352, 354 – 357, 359 – 365	15	1	93,8
Mgr. Petra Slávnová	poslanecký obvod č. 2 – Ponická Huta: ulica Na púť: súpisné čísla: 1, 2, 13 – 46 ulica Bukovinka: súpisné čísla 47 – 52, 113 – 116, 118, 121 – 132, 133, 135, 137, 138, 140, 142, 208 Ponická Huta č. 207	12	4	75,0
Michal Šávolt	poslanecký obvod č. 2 – Poniky: Dolná ulica: súpisné čísla 51 – 58, 60, 61, 62, 64, 66 – 71, 73 – 77, 80, 82 – 92, 95 – 103, 105 – 110, 112, 113, 117, 118, 137, 142 – 146, 366, 370, 372, 373, 375 ulica Poľná: súpisné čísla 119 – 136, 139, 140, 387, 388, 389, 391	9	7	56,3
Roman Meško	poslanecký obvod č. 2 – Ponická Lehôtka: ulica Podžiar: súpisné čísla 90, 91 – 94, 98 – 102, 104, 105, 123, ulica Ponická Cesta: súpisné čísla 1 – 17, 109 – 113, 117, 118, 119, 122, 124, 125, 126, 127, 131 – 144	13	0	100,0

Na návšteve u všestranného ľudového umelca

Ján Palovič je rodený Poničan. Kto by ho v tunajšom chotári bohatom na ľudové tradície nepoznal. S jeho menom sa spájajú kultúrne podujatia u nás doma, ale aj za hranicami. Už ako chlapcovi mu učarovala ľudová pieseň, cez ňu si oblúbil hudobné nástroje, tanec, ale aj svet ľudí s ich spôsobom života, jednoduchým a zároveň nesmierne bohatým. Ako napísal Igor Danihel, „výnimočný zážitok z Jána Paloviča zostáva v myslí pastiera, u ktorého zjedol kus syra a s ktorým si zaspieval, aj vypil, rovnako u divákov na svetových scénach, rozhlasových poslucháčov, či obdivovateľov tradičného bábkového divadla Antona Anderleho. Hoci gajdoval valachom na Šajbe, zabával vlekárov na Križnej, alebo hral a spieval v ateliéri umelca Kolomana Sokola ďaleko za morom, všade zaujal - okrem nesporného kumštu - úprimnosťou a pravdivosťou, že mu všetci razom uverili“. Ján Palovič je aj príjemný spoločník, skromný a vnímavý muž, onedlho sedemdesiatnik, ukrývajúci v sebe krehkú chlapčenskú dušu. V našom predvianočnom rozhovore nazrieme do jeho osobitého mikrosvetu s vôňou dreva.

Ako a kde sa začal formovať váš vzťah k rezbárstvu?

V detstve, veď ako sa zvykne vravieť na dedine, chlapec sa narodí už s nožíkom, tak to bol aj môj povinný inventár, najskôr Rybička, potom Dukla a keďže sme boli militarizovaná krajina / smiech/, tak sme ako deti museli mať zbrane, samozrejme drevené, pištoly, samopaly. Potom som skúsil urobiť jednoduchú vrbovú pišťalôčku a po vzore môjho veľkého učiteľa Ondreja Madoša aj z bazy. V osemnástich som zhotovil prvú fujaru. Ruka v ruke s tým išla aj snaha naučiť sa hrať na nástroje, pišťalku, fujarku malej, veľkej... Ako 14 ročný som začal tancovať v banskobystričkom súbore Urpín. Neskôr som sa stretol s mojim neskorším dobrým priateľom Milanom Šteskom, ktorý bol skutočným znalcom pastierskej kultúry. Práve on mi tú fujaru viac priblížil, čo všetko sa na nej dá hrať, vtedy sa u mňa začalo prejavovať také to „chcenie“ naučiť sa hrať na ľudových nástrojoch, asi najviac na pišťalke dvojačke, koncovke, každý z nás musel ovládať päť – šesť nástrojov, ak pripočítam aj ideofóny - klepačky, zvonce, drumble - kde nebolo treba hrať, len rytmizovať, tak ich bolo podstatne viac.

Momentálne sa venujete vyrezávaniu Ježiškov z tenších konárikov v tvare trojnožky, ale táto vaša snaha má už dlhšie korene...

Začalo sa to v čase, keď som dialkovo študoval národopis na FFUK v Bratislave. V rámci výskumnej študijnej práce som sa dostal na Oravú, Kysuce, až k poľským hraniciam a tam som sa zoznámil s rezbármi, ktorí robili tzv. korpusy, telo ukrižovaného Krista, bez kri-

ža. To bol môj prvý kontakt s touto témou. No a potom ma k tomu takpovediac postrčil Ondrej Dvorský, lekár a dobrý rodinný priateľ a kmotor.

Obec leží v krásnom prírodnom prostredí, ktoré je akiste bohatým zdrojom materiálu pre rezbára. Ako rodený Poničan tunajšie lesné zákutia dôverne poznáte, aké drevo najviac využívate?

Les má všetko, ale to, čo potrebujem, rastie hocikde, aj v meste. Aby som neuškodil prírode, väčšinou sú to kríky, ktoré rastú okolo domov, v parkoch, pri poliach, pajavory, rôzne stromy, aj ovocné, napríklad hruška, slivka, čerešňa, hora ich vytláča k obydliam, keďže agrárna kultúra opäť hynie. Tak to trochu čistím, robím prospešnú robotu a navyše to nemám ďaleko. Kým pozbieram drevka, aj si oddýchnem. Ale pripúšťam, že ľudia si moju aktivitu môžu veľmi vysvetliť, tak som opatrný, vždy sa poobzerám, či ma niekto nevidí. A pre istotu nosím so sebou aj pár rezbárskych výtvarov, aby som sa mohol obhájiť a povedať, pozrite, toto sú moje dielka a nimi vlastne predlžujem život

drevu, ktoré by tu aj tak zahynulo. Dúfam, že ma nikto nechytí a že ma „neoštrofa“ /nedá mi pokutu - pozn. autora/. Hľadám konáriky s troma súmernými výhonkami, ale používam aj nepravidelné, trochu pokrivené. V tejto súvislosti sa mi žiada povedať príhodu, ktorá sa stala rezbárovi Štefanovi Siváňovi z Hruštína. Keď v Prahe vystavoval podobných Ježiškov, jeden návštevník sa ho opýtal, prečo majú niektoré jeho postavičky Krista vykrútené ruky. Legendárny slovenský rezbár odpovedal protiotázkou: Chlapče môj, a bol si ty už niekedy na križi?

Rezbári hovoria, že drevo treba poznať, rozumieť mu. Až potom môžu prísť na rad rezbárske techniky a dielo sa podarí...

Určite. Aj materiál na pišťalky a fujary si hľadám sám. Rovné kusy, bazy, javory, agáty, ide aj o to, aby drevo malo rezonančné vlastnosti, aby potom vydávalo pekný zvuk. Ako sa hovorí, všetko už bolo objavené, vyskúšané, pri tvorbe tradičných hudobných nástrojov sa nič nové vymyslieť nedá. Treba využívať to, čo od vekov valasi používali. No a na Ježiškov, ako som už spomínal, s pílkou v ruke sa dívam do vrchovcov, či neuvidím peknú trojnožku.

Potrebuje dnes rezbár veľkú výbavu nástrojov? Alebo si tak ako voľakedy vystačí s pílkou, nožíkom a dlatom?

Jedným nožíkom, ktorý som kúpil v železiarstve u Palinera v Bratislave, som vyrezal asi dvesto postavičiek. Je to obyčajný kuchynský nôž, za tie roky dostal poriadne zabrat, ale stále mi robí dobrú službu.

Počula som, že ste spravili aj betlehem...

Urobil som tri, ale jeden sa mi zvlášť vydaril, vyrezal som ho z hruškového dreva. Ježiško v jas-

ličkách, Mária s Jozefom, nechýbajú ani Traja králi, k tomu poriadna valaská kapela - päť muzikantov s fujarou, pišťalou, gajdami, basou a husličkami. Dohromady sedemnást postavičiek. Mal by som urobiť ešte jeden taký istý, aby sa deti nepohádali. Jeden môj kamarát s úsmevom hovorí, že deťom treba nechať dlžoby, o tie sa nebudú natahovať.

Prežívame krásne adventné obdobie, čo pre vás znamená?

Sviatok raja, ticha, pokoja. Čas oddychu, nadýchnutia sa. Aj do kostola častejšie zjdem. Keby sme si v 50-tych rokoch nepošliapali vieru v Boha, darilo by sa nám možno lepšie.

Ako prežijete Vianoce?

S rodinou, budú s nami aj deti Matúška a Matúška. Veľmi sa na sviatočné dni teším. Ešte nenadišli tie tohtoročné a ja sa už neviem dočkať budúcoročných Vianoc.

Manželka Jána Paloviča, Julka, to vidí rovnako. „Pred sviatkami zvykneme známym zahrať a zaspievať koledy, pravda, nie tak často ako voľakedy, keď sme chodili po dedine od domu k domu. A aj keď sa nám niekedy nechce, veď pri kozube a televízore je príjemne, prekonáme sa a nakoniec si povieme, ako dobre, že sme ľudom urobili radosť. V posledných rokoch nás zaujal živý betlehem na Kordíkoch a povedali sme si, že by sme aj v našej obci mohli niečo podobné pripraviť. Vlani mal ponický živý betlehem premiéru, prišlo veľa ľudí aj z okolitých dedín. Dúfam, že sa podujatie vydarí aj tohto roku. Bude trochu iné a verím, že aj krajšie.“

Rozhovor pripravila
Veronika Ďurovčíková

Zo života seniorov

Predvianočné posedenie pri stromčeku

Tradičiou predvianočného adventného času je spoločné posedenie pri rozsvietenom stromčeku. Tohto roku nám do termínu stretnutia zasiahol osud v podobe úmrtia jednej zo zakladateľiek Klubu dôchodcov Poníčan pani Márie Vajsovej. Naše stretnutie sme zmienili na pietnu spomienku.

Aj touto cestou vyjadrujeme poďakovanie a úctu manželom Vajsovcom. Všetky spoločne prežité chvíle v klubových činnostiach navždy zostanú v našich spomienkach.

Na stretnutí sme si vypočuli aj duchovné slovo od nášho pána farára Petra Kevického, ktorému ďakujeme za dvadsaťročné pôsobenie v našom cirkevnom zbore.

Pod rozsvieteným stromčekom si každý našiel skromný darček, na

Dnes píše **Mária Kaľavská**

ktorý prispel OÚ v Ponikách, za čo úprimne ďakujeme.

Záver krížovkárkeho roka

Koniec roka je už tradične príležitosťou na bilančovanie v každej oblasti nášho života. Neobišlo ani našu malú komunitu krížovkárov. Pred pár dňami sme sa zišli na záverečnom vyhodnotení. V priebehu roka sa nás v krúžku vystriedalo viac ako desať. Nie je to síce veľa, ale počet nie je dôležitý. Prichádzali medzi nás tí, ktorí chceli a ktorí sa ani vo vyššom veku nezľakli prázdnych štvorcov. Pani Zdena Ondrejková prišla medzi nás neskôr, do Poník sa pristahovala len pred rokmi, no ako hovorí, v kolektíve, kde panuje

pohoda, sa dobre cíti. O vynikajúcej partii hovorí aj Dušan Schütz. Anna Dišková z Ponickéj Lehôtky je zase rada, že si môže oprášiť zabudnuté vedomosti z rôznych oblastí. Podobne to vníma aj Anna Dišková z Poník: „Na stretnutiach sa mi páčilo, naučila som sa veľa nového.“ Anna Piačeková dodáva: „Rada som sem chodila, mohlo by to byť aj častejšie.“

O to, že náš krúžok funguje v príjemnej atmosfére, že má tvorivého ducha, sa zaslúžil Ján Čizmár. Krížovkám sa venuje už polstoročie, dokonca sa zaoberá aj ich tvorbou, sú uverejňované v niektorých časopisoch. So slovami sa jednoducho rád hrá, blízke mu je poetické i prozaické slovo. Je autorom básnických zbierok aj poviedok.

Ceníme si jeho profesionálny prístup, ohotu. Sme radi, že máme takého učiteľa.

Tri generácie spoločne v divadle

Klub seniorov zorganizoval zájazd na divadelné predstavenie v DJGT Zvolen. Hra Williama Shakespeara Skrotenie zlej ženy nestratila ani po 450. rokoch od narodenia veľkého anglického dramatika nič zo svojej aktuálnosti. Vďačné obecenstvo tleskalo nielen hercom, ale aj samotnému autorovi. Bolo vidieť, že záujem o dielo tohto veľikána majú diváci všetkých generácií. Dôkazom toho bol aj náš spoločný zájazd zastúpený študentkami, strednou generáciou a seniormi. Podľa nás malo predstavenie vysokú úroveň a páčilo sa nám všetkým.

Mikuláš v Ponikách

V nedeľu 4. decembra sa opäť odohrala fantastická spleť hudby, tanca, prekvapení a nečakaného Mikulášskeho dobrodružstva.

Všetko sa to dialo na ihrisku pri obecnom úrade. Pre naše deti bola pripravená Mikulášska zimná olympiáda, kreatívna dielnička, adrenalínové súťaže. Minulý rok deti vystavovali anjelov, tento rok si rodičia a deti mohli pozrieť

výstavu výtvarných prác žiakov s témou snehuliakov - Snehuliakoviny. Snehuliaci Bim a Bam nás pobavili aj v predstavení, no a k skvelej atmosfére už tradične prispel anjel a čert. Tých najmenších sladkou odmenou potešil

sám Mikuláš. Nechýbalo občerstvenie ani diskotéka Novinkou bola charitatívna aktivita žiakov našej školy Čarovná vložka. Všetkých dobrovoľných darcov odmenili symbolickou vianočnou vložkou alebo anjelikom. Podarilo

sa vyzbierať 45,00 eur, ktoré žiaci osobne odovzdajú na detský oddelení FN s P. F. D. Roosevelta v Banskej Bystrici v januári budúceho roka.

Ďakujeme.

Tatiana Jánošová

Vianočný koncert

Čím je človek starší, tým viac mu záleží na hodnotách, na tých skutočných, zväčša nehmotných, ktoré sa nedajú kúpiť v obchode. Môžu to byť pekné podujatia či milé stretnutia, ktoré v nás dokážu vyvolať pocity šťastia a pripravujú nás na príchod Vianoc.

Takým sviatkom bol aj Vianočný koncert. Pripravila ho, za pomoci učiteľov základnej školy, pani učiteľka Martina Balleková. V progra-

nom riaditeľom Tiborom Sedlickým zaviedli do zázračnej komnaty s organovou hudbou a umeleckým spevom. Súčasne s koncertom prebiehali pred obecným úradom vianočné trhy, na ktorých prezentovali svoju zručnosť žiaci a učitelia materskej aj základnej školy i šikovní Poničania.

Po koncerte sa pred obecným úradom stretli občania Poníka na Vianočnom punči starostu a v družnej debáte doznievali umelecké dojmy z koncertu.

me vystúpili s koledami, vianočnými piesňami a dramatickým pásmom talentovaní žiaci školy. Okrem ponických žiakov sa predstavil aj Evanjelický spevokol, žiaci ZUŠ Stožok a študenti Konzervatória Jána Levoslava Bellu v Banskej Bystrici. Vystúpenie hostí obohatilo program Vianočného koncertu a ľudová hudba Čardáš, v ktorej hrajú žiaci ZUŠ Stožok, zožala zaslužený potlesk. Zaujali aj študenti konzervatória, ktorí nás spolu s pá-

V adventnom čase si o čosi intenzívnejšie uvedomujeme, že to, na čom skutočne záleží, nie je darček zabalený v ligotavom papieri a previazaný hodvábnou mašľou, ale ľudia, ktorí pri stromčeku sedia, naši blízki, rodičia, stárki, naše deti... To, na čom skutočne záleží, sú pekné zážitky, dotyky, objatia, úsmevy, pohľady, bozky... Dary z úprimného srdca, ktoré pohľadia dušu.

Mária Janovčíková

Vzácný hosť Matej Tóth v našej škole

Ako si spomínate na školské roky?

Som rodák z Nitry, kde som aj vyrastal a chodil do ZŠ Nábřežie mládeže, kde bola od 5. ročníka trieda zameraná na atletiku. Bol som celkom dobrý žiak, v základnej škole som mal čisté jednotky a darilo sa mi aj na gymnáziu a vysokej, takže so školou som problémy nemal a chodil som do nej rád. Mal som tam veľa dobrých kamarátov, spájali nás spoločné záujmy.

Kedy ste začali aktívne športovať?

Športujem odmalička, ale organizované až od spomínanej piatej triedy ZŠ a konkrétne chôdzu od 7. ročníka, teda už 13 rokov. Musím spomenúť rodičov, ktorí ma k športu priviedli. No a ku chôdzi som sa dostal cez môjho trénera atletiky, ktorý mi odporučil trénera špeciálne na chôdzu.

Vrávi sa, že na prvý veľký úspech sa nezabúda...

Záleží na tom, čo kto považuje za veľký úspech. Vážim si prvý titul majstra Slovenska žiakov, mal som vtedy štrnásť rokov, aj 8. miesto na majstrovstvách sveta do 17 rokov, keď som mal šesťnásť, no prvá veľká medaila prišla v roku 2010 na Svetovom pohári v chôdzi v Mexiku, to už som bol 27 ročný muž.

Môžete sa pochváliť mnohými oceneniami, koľko medailí máte na konte?

Ako ste povedali, bolo ich veľa, no presné číslo neviem, možno

Na Mikuláša mali deti našej základnej školy dvojnásobnú radosť. Okrem toho, že dostali darčeky, tešili sa z návštevy charizmatického športovca, olympijského víťaza z Ria de Janeiro v chôdzi na 50 km Mateja Tótha. Je trojnásobným olympionikom a jedným z najúspešnejších slovenských atlétov posledného desaťročia. Nebál sa priniesť do školy ani originál zlatej medaily, ktorá kolovala z rúk do rúk. Hovoril o tom, aké je dôležité vzdelanie, aj zmysluplné využívanie voľného času. On sám vždy dával na prvé miesto školu, zmaturoval s vyznamenaním, vyštudoval žurnalistiku, možno preto je taký komunikatívny. Diskotéky a zábavy podobného typu nikdy nevyhľadával. Napriek tomu, že prešiel celý svet, hovorí, že niet lepšej krajiny na žitie ako Slovensko. Dovoľenku tiež najradšej trávi s rodinou v našej vlasti. Momentálne žije v Banskej Bystrici. Po besede sme si sadli na kus reči.

okolo tristo. Najvzácnejšia je určite tá posledná – zlatá za 50-tku v Riu.

Aký je váš tréningový plán?

Trénujem každý deň, až na pár výnimiek, v najtvrdšej príprave dvakrát denne. Samotný tréning zaberie tak tri hodiny, k tomu cvi-

čenie, regenerácia a nakoniec je to viac ako šesť hodín.

Stravujete sa nejako špeciálne?

Mám trochu upravený stravovací režim. Nejem sladkosti a pečivo, prílohy ako cestoviny, ryžu, zemiaky len pred ťažkými tréningami, asi dvakrát týždenne. Viac

jem šaláty, mäso, ryby, jogurty, orechy, syry...

Vieme, že máte rodinu. Vediete k športu aj svoje deti?

Určite áno. Nechodia síce na žiadne tréningy, ale snažíme sa ich viesť k športu ako takému. Majú športové danosti, vedia bicyklovať, korčuľovať, lyžovať, plávať... Staršia Emka chodí už šiesty rok na tanečnú do ZUŠ, kde majú hodinu trikrát do týždňa a dostanú tam zabráť, nacvičujú nielen moderné, ľudové či klasické tance, ale aj gymnastiku. Ninku zatiaľ viac

baví umenie, chodí na výtvarný a dramatický krúžok.

Ďakujeme za rozhovor a prajeme hlavne zdravie, rýchle zotavenie po operácii a ešte veľa krásnych a úspešných pretekov, z ktorých by sme sa určite všetci tešili.

Emília Kružliaková

Slávnostná imatrikulácia žiakov

Dvadsať „usilovných včielok“ z prvého ročníka ZŠ s MŠ Štefana Žáryho v Ponikách bolo v novembri pasovaných do Cechu školského. Na slávnostnej imatrikulácii ich za riadnych žiakov školy vymenovala včelia kráľovná rodu Apis melifera spolu so svojimi včelami robotnicami a trúdmi z deviateho ročníka.

Celá slávnosť bola zameraná na usilovnosť a význam včielok v našom živote. Prváci včelej kráľovnej preukázali, čo sa za tri mesiace v škole naučili – veselé básničky a rýmováčky, pesničky, ale aj poč-

ty, mravouku a čítanie. Pochválili sa základnými vedomosťami o včele prirodzenej, ktoré získali vo včelárskom krúžku.

Spoločne zložili sľub prváka, zaspievali prvácku hymnu a zo-

stal aj čas na mini disco show, súťaže s rodičmi a malé občerstvenie.

Ďakujem našim usilovným včielkam, šikovným deviatkom, Združeniu rodičov pri ZŠ, ale aj

rodičom a starým rodičom, ktorí sa postarali o krásne kostýmy pre deti a podporili nás svojou účasťou na podujatí.

Katarína Králiková

Súťaž mladých hasičov

Koncom novembra sme sa zúčastnili na halových majstrovstvách SR kolektívov mladých hasičov vo Svite.

Prvý deň sme s našimi Plameňákmi navštívili Štrbské pleso, oboznámili sa s históriou športového areálu a dozvedeli sme sa aj veľa zaujímavého o náučnom chodníku. Na druhý deň sme sa presunuli do Iskra arény na súťaž. Zúčastnilo sa na nej 111 tímov z celého Slovenska. Našu obec reprezentovali tri družstvá. Súťažilo sa v troch disciplínach, v štafete na 5x30 metrov, štafete dvojíc a uzlovej štafete. Keďže to bolo veľké

podujatie, nebolo pre nás dôležité vyhrať, ale nazbierať cenné skúsenosti, ktoré sme chceli zužitkovať v Pohronskej halovej lige 10. decembra v Banskej Bystrici. A ako sa nám darilo? Dievčatá v kategórii A sa umiestnili na 9. mieste z 11-tich, dievčatá kategórie B na 7. mieste z 11-tich a naše najmladšie družstvo chlapcov skončilo na 11-tom mieste z 13-tich. Halová liga bude pokračovať 7.1.2017, na ktorú sa už teraz tešíme.

Úprimné poďakovanie patrí pánovi starostovi za aktívnu podporu počas celého roka, ale aj rodičom, ktorí nám pomáhajú.

Pavol Lomen, vedúci družstva

Hutnícka zabíjačka

V sobotu 10. decembra zorganizoval OZ Hradisko na Kláštore – Ponická Huta už 8. ročník Hutníckej zabíjačky v spolupráci s Jurajom Hromadom. Cieľom podujatia bolo ukázať priebeh domácej zabíjačky, samotnú výrobu zabíjačkových špecialít ako sú jaternice, klobásky, krkovička, studeno, kapustnica, škvarky, paustík, grilovaná panenka a ďalšie výrobky. Návštevníci si na nich labužnícky pochutnali, rovnako aj na miestnej špecialite „rum na masle“. Popoludní prišiel deťom rozdať darčeky sv. Mikuláš s čertom, anjelom a snehuliakom. Pre deti a dospelých boli pripravené vianočné tvorivé dielne.

V mene OZ Hradisko na Kláštore – Ponická Huta ďakujeme všetkým svojim členom, hutníckym gazdinkám za napečené koláče a všetkým, ktorí nám v priebehu celého roka pomáhali pri organizovaní spoločenských akcií, rovnako sponzorom, Banskobystrickému samosprávnemu kraju i Obecnému úradu v Ponikách. Zároveň vás pozývame na Štefanský punč spojený so zábavou v Kultúrnom dome Ponická Huta a na ďalší ročník turistického prechodu Prechod zimnou Bukovinou. Prajeme vám príjemné prežitie vianočných sviatkov a úspešný rok 2017.

členovia OZ Hradisko
na Kláštore – Ponická Huta

Čo nás čaká

Živý betlehem

Vari najautentickejším zobrazením narodenia Spasiteľa je živý betlehem. V ňom jeho predstavitelia, ale aj diváci, majú možnosť pripomenúť si atmosféru veľkej udalosti počas chladnej noci, keď sa v Betleheme narodil malý Ježiško.

Pozývame všetkých obyvateľov Poník, Ponickej Lehôtky, Ponické Huty a všetkých ľudí dobrej vôle na scénické predstavenie Živý betlehem 2016. Biblický príbeh o narodení Ježiša Krista ako ho všetci poznáme, s anjelom, zvieratkami a padajúcou hviezdou, vám sprostredkujú folklórni nadšenci – muzikanti a speváci Ľubomír Tatarka a Ján Palovič spolu s mladými pokračovateľmi týchto tradícií a obyvateľmi Poník.

Srdečne vás pozývame 26. decembra 2016 o 17.00 hod. pred Obecným úradom v Ponikách.

Júlia Palovičová

Pozývame vás tiež na novoročnú zabíjačku, ktorá bude 14. januára 2017 pred Obecným úradom v Ponikách.

Polčas sezóny za nami

Náš futbalový klub OPL Poniky odohral 30.10.2016 posledný zápas v jesennej časti súťažného ročníka 2016/17 a tak môžeme zhodnotiť polovicu sezóny. Po odohraní 14-tich zápasov nám patrí priebežné ôsme miesto zo ziskom 19 bodov za 5 výhier, 4 remízy a 5 prehíer so skóre 23:27. Najlepším strelcom mužstva je Ján Kubašiak, ktorý strelil 8 gólov a patrí mu 6-te miesto v celej súťaži. V zimnej príprave odohráme niekoľko priateľských zápasov a dúfame, že do jarnej časti vstúpime úspešne a v tabuľke budeme okupovať vyššie priečky ako je tomu doteraz. Mužstvo je poskladané hlavne z Poničanov a hráčov okolitých obcí ako je Dúbravica a Oravce. Všetkým hráčom patrí vďaka že svoj voľný čas venujú - na úkor svojich rodín - ponickému futbalu a robia mu dobré meno na okolí.

Pri našich mládežníckych mužstvách prípraviek a mladších žiakov došlo na začiatku sezóny k výmene na trénerskom poste.

Doterajšieho trénera Maroša Klementisa nahradil Ondrej Piar, ktorý naše mládežnícke mužstvá trénoval aj v minulosti. Mužstvo prípraviek skončilo po jesennej časti v kategórii U11 na 3-tom mieste, keď odohrali 9 zápasov s bilanciou 5 výhier, 1 remíza, 3 prehry a skóre 32:15. Mužstvo mladších žiakov skončilo v kategórii U13 po jesennej časti na 4-tom mieste po odohratí 7-mich zápasov, keď dva vyhrali a päť prehrali so skóre 12:29. Všetci chlapci aj dievčatá nám robia veľkú radosť a veríme, že pritiahneme aj nových hráčov a hráčky, pre ktorých bude futbal, ale celkovo aj šport, zmysluplným využitím voľného času.

Siedmeho decembra tohto roku nás opustil dlhoročný hráč, fanúšik a futbalový nadšenec Pavol Mráz - Mikulášovie, na ktorého budeme s vďakou a úctou spomínať a jeho pokriky „Ponike a žilina“ nám budú chýbať. Česť jeho pamiatke.

Marek Matuška

